

UİB Yeşil Bülten

İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik ile ilgili son haberler, görünüm ve duyurular

Bu Sayıda

Uluslararası Enerji Ajansı COP28 Enerji Hedeflerine Yönelik Değerlendirme Raporu Yayınlandı

"Yeşil Dönüşümde Yol Almak" Raporu Yayınlandı

Avrupa Komisyonu tarafından SKDM Öz Değerlendirme Aracı Sunuldu

AB Ormansızlaştırma Yönetmeliği Otomotiv Sektörünü de Etkileyecek

Çin, Emisyon Ticaret Sistemi'ni Genişletiyor

"Türkiye'de Karbonsuz Enerjiye Geçişin Sosyoekonomik Etkileri" Raporu Yayınlandı

Türkiye'nin Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Açıklandı

İklim Değişikliğinin Gıda Fiyatları Üzerinde Etkisi Analiz Edildi

EBRD Türkiye'de Rüzgar Enerjisi Projesine 60 Milyon Dolarlık Kredi Sağladı

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi
arge@uib.org.tr

Uluslararası Enerji Ajansı COP28 Enerji Hedeflerine Yönelik Değerlendirme Raporu Yayınlandı

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), geçen yıl Dubai'de düzenlenen COP28'deki hedeflerin uygulamaya nasıl dönüştürüleceğine ilişkin "Durum Değerlendirmesinden Harekete Geçmeye: COP28 Enerji Hedefleri Nasıl Uygulanmalı?" başlıklı rapor yayınladı. COP28'de yaklaşık 200 ülke iddialı bir dizi küresel enerji hedefini gerçekleştirmek için çalışma taahhüdünde bulundu. Raporda, küresel yenilenebilir enerji kapasitesini üç katına çıkarma hedefinin uygun ekonomik koşullar ve güçlü politikalarla ulaşılabilir olduğu belirtildi. Ancak bu hedefe tam olarak ulaşmak ve tüm faydalarını görmek için ülkelerin 2030'a kadar toplam 25 milyon kilometre elektrik şebekesi inşa etmesi ve mevcut altyapıyı güçlendirmesi gerekiyor. Ayrıca, bu hedeflerin tam anlamıyla hayata geçirilmesi, 2030 yılına kadar küresel emisyonların 10 milyar ton azalmasına katkı sağlayabileceği belirtildi.

Kaynak: <https://temizenerji.org/2024/09/24/iea-cop28-hedefleri-kuresel-enerji-sektorunu-donusturebilir/>

Kaynak: <https://www.pwc.com.tr/yesil-donusum-rotasinda-yol-almak>

“Yeşil Dönüşümde Yol Almak” Raporu Yayımlandı

PwC tarafından hazırlanan “Yeşil Dönüşümde Yol Almak: Küresel Zorluklar ve Stratejik Seçimler” raporu, emisyon azaltımı ve yeşil dönüşüm sürecindeki stratejik tercihler, riskler ve potansiyel getiriler üzerine kapsamlı bir analiz sunuyor. Emisyon azaltımı ve yeşil dönüşümün bütün paydaşlar için oldukça karmaşık, çok katmanlı ve uzun bir süreç olduğunu belirten raporda, bu süreçte tüm tarafları kapasiteleri ve uzun vadeli hedefleri doğrultusunda kendilerini çift yönlü bir spektrumda sınıflandırıyor. Spektrumun bir tarafında proaktif bir şekilde yeşil inovasyonu destekleyen Yeşil Öncüler yer alırken, diğer ucunda karbon azaltımına daha temkinli ve kademeli yaklaşan Karbon Oyuncuları bulunuyor. Bu spektrumun iki tarafı da şirkete veya sektöre özgü risk ve fırsatlar sunuyor.

Avrupa Komisyonu tarafından AB'ye ithalat yapan firmaların mallarının geçiş sürecinde Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) kapsamına girip girmediğini belirleyebilmeleri için SKDM öz değerlendirme aracı sunulmaktadır.

Avrupa Komisyonu tarafından sunulan öz değerlendirme aracı, 31 Aralık 2025'e kadar SKDM uyumluluğunu desteklemektedir. Bahis konusu araca [bu linkten](#) ulaşılabilir. Ayrıca Komisyon tarafından yapılan açıklamalarda aracın güncel tutulmasına gayret edildiği ancak resmi mevzuatı tam olarak yansıttığının garanti edilemediği bilgisi verilmiş ve yasal olarak bağlayıcı ayrıntılar için kullanıcıların Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'ne başvurması gerekliliği hatırlatılmıştır.

Avrupa Komisyonu tarafından SKDM Öz Değerlendirme Aracı Sunuldu

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/duyurular>

https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en#guidance

AB Ormansızlaştırma Yönetmeliği Otomotiv Sektörünü de Etkileyecek

Avrupa Birliği Ormansızlaştırma Yönetmeliği (EUDR), 2024 Aralık ayında devreye giriyor ve kauçuk, deri, soya, kahve ve kakao gibi ürünlerin AB'ye ithalatını "ormansızlaştırmaya sebep olmama" şartına bağlıyor. Buna göre düzenleme kapsamına giren ürünlerin tedarik süreci geriye doğru izlenecek ve ormansızlaştırmaya sebep olan ürünler AB sınırları içerisine giremeyecek.

Otomotiv sektörünün lüks segmentindeki ürünlerinin koltukları için kullanılan derilerin büyük bir kısmı Brezilya'dan geliyor ve bu deri üretimi için Amazon'da ciddi miktarda orman yok ediliyor. Eğer otomotiv şirketleri, ürünlerinin ormansızlaştırmaya sebep olmadığını ispatlayamazsa, sınırda gecikmeler, para cezaları veya AB pazarından men edilme gibi yaptırımlarla karşılaşabilirler. Otomotiv sektörünün, bu durumu göz ardı etmeden, tedarik zincirlerinde şeffaflık ve izlenebilirlik sağlaması gerekiyor.

Kaynak: Yeşil Büyüme Haftalık Bülteni - 119

Çin, 2024 yılında dünyanın en büyük karbon piyasası olan ulusal emisyon ticaret sistemini (ETS) genişleterek çelik, alüminyum ve çimento sektörlerini de kapsama alacak. Halihazırda yalnızca enerji sektörünü kapsayan ve karbon emisyon miktarı bakımından dünyanın en büyük emisyon ticaret sistemi olan Çin ETS, bu hamleyle ETS kapsamındaki karbon emisyon oranı %40'tan %60'a çıkacak.

Bunun yanında, 2024-2026 döneminde şirketlere büyük miktarda ücretsiz tahsisat verilirken uzmanlar Çin Ulusal ETS'nin ücretsiz tahsisat ve uyum tarihleri açısından yeterince sıkı olmadığını belirtiyorlar.

Çin, Emisyon Ticaret Sistemi'ni Genişletiyor

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/blog/sector-haberleri/cin-emisyon-ticaret-sistemini-genisletme-planinda-sirketler-icin-ust-siniri-dusuk-tutuyor>

“Türkiye’de Karbonsuz Enerjiye Geçişin Sosyoekonomik Etkileri” Raporu Yayınlandı

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi tarafından hazırlanan “Net Sıfır 2053: Türkiye’de Karbonsuz Enerjiye Geçişin Sosyoekonomik Etkileri” raporu, Türkiye'nin karbonsuz enerjiye geçişinin ekonomik ve sosyal etkilerini detaylı şekilde analiz ediyor. Öne çıkan bulgulara göre, fosil yakıt temelli sanayi dallarında yaşanacak kayıplar, temiz enerji kaynaklı üretim artışlarıyla büyük ölçüde dengelenecek. Enerji ithalatına bağımlılığın azalması, dış ticaret dengesine pozitif etki yapacak. Enerji dönüşümünün sağlayacağı faydalar, maliyetlerin iki katı olarak öngörülüyor. 2021-2055 döneminde yıllık ortalama maliyetin 26 milyar dolar, yıllık ortalama faydaların ise 51,4 milyar dolar seviyesinde olması bekleniyor.

Kaynak: <https://shura.org.tr/wp-content/uploads/2024/10/SHURA-EDM-Net-Sifir-2053-Turkiyede-Karbonsuz-Enerjiye-Gecisin-Sosyoekonomik-Etkileri-1-Ekim-2024.pdf>

Türkiye'nin Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Açıklandı

İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Paris İklim Anlaşması hedefleri gibi hedeflere ulaşmak ve çevre dostu yatırımları teşvik etmek amacıyla Yeşil Taksonomi Yönetmeliği taslağı açıklandı.

Yönetmeliğin, Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakatı ve AB Yeşil Taksonomisi ile pek çok benzerlik taşımasının yanında, Türkiye'nin kendi konjonktürel şartlarını dikkate alan bir yaklaşımı da benimsemesi gerektiği belirtiliyor. Yönetmeliğin sürdürülebilir finans dünyasına verdiği sinyalin etkisiyle, yatırımların daha büyük kararlılıkla çevresel olarak sürdürülebilir ekonomik faaliyetlere aktarılması bekleniyor.

Kaynak: <https://iklim.gov.tr/taslaqlar-i-2124>

Kaynak:
[https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/iklim+d
egisikligi+ve+gida+enflasyonu](https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/iklim+degisikligi+ve+gida+enflasyonu)

İklim Değişikliğinin Gıda Fiyatları Üzerinde Etkisi Analiz Edildi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), iklim değişikliğinin Türkiye’de gıda fiyatları üzerindeki etkilerini inceleyen bir yazı yayımladı. Yazıda, artan sıcaklıklar, uzayan kuraklık dönemleri ve şiddetli hava olaylarının tarımsal üretim ve gıda enflasyonuna olumsuz etkileri vurgulandı.

TCMB, iklim değişikliğinin sadece çevresel değil, aynı zamanda ekonomik bir tehdit olarak değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çekti. Artan sıcaklık ve azalan yağışların gıda fiyatları üzerinde ciddi enflasyonist baskı oluşturduğu ve bu durumun Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için kritik önem taşıdığı belirtildi.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Türkiye’nin önde gelen enerji şirketlerinden Borusan EnBW Enerji’ye, Sivas ve Tekirdağ’da 116 MW’lık kara rüzgar enerjisi kapasitesinin geliştirilmesi için 55 milyon Avro kredi sağladı. Proje, Türkiye’nin yeşil dönüşüm hedefleri doğrultusunda önemli bir adım olarak değerlendirilen proje kapsamında kurulacak olan rüzgar enerjisi santralleri, yılda 382 GWh yenilenebilir enerji üreterek, yıllık CO2 emisyonlarını 243.000 ton azaltacak.

Not: EBRD, bugüne kadar Türkiye’de 450 proje ve ticaret finansmanı kapsamında 20 milyar €’dan fazla yatırım yapmış, Türkiye’nin önemli bir yatırımcısı konumunda

EBRD Türkiye’de Rüzgar Enerjisi Projesine 60 Milyon Dolarlık Kredi Sağladı

Kaynak: [https://www.ebrd.com/news/2024/ebrd-financing-to-expand-renewables-
capacity-in-trkiye.html](https://www.ebrd.com/news/2024/ebrd-financing-to-expand-renewables-capacity-in-trkiye.html)